

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.
 „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“ 1 K 2,9

Píseň 214 *Z celého srdce svého*

Modlitba: Pane Bože, dnes ráno jsme vstali. Ale proč? Dostali jsme nový krásný den. Ale k čemu? Pane, nenech nás s našimi otázkami o samotě. Pane, přijď. Amen.

Čtení: Mt 15,21-31

Píseň 433 *Otče náš, milý Pane*

Text: 1 K 9,19-23

Kázání:

Být svobodný a být otrok – těžko si představit křiklavější protiklady. Buď - anebo a není nic mezi tím. Buď jsi svobodný a pak nejsi otrok anebo jsi otrok a pak nemůžeš být svobodný. Ale apoštol ve svém dopise obojí spojuje a Martin Luther o pár století později prohlásí, že tento podivný paradox vystihuje podstatu křesťanské existence. (Svobodný otrok – to mám být já?)

Svobodný a otrok zároveň. Svobodný služebník. Svobodný ode všech a služebník všech. Jak tomu rozumět?

Svobodný je křesťan díky tomu, že poslouchá Boha více než lidi. Že se jen tak nekrčí, když si někdo houkne. Že se nenechá koupit, když mu někdo slibuje snadný prospěch. Že se nedá ohloupnout, když někdo řeční o lepších časech pod svým vedením. Svobodný je i v tom, že ani sám sebe a svůj názor nečiní měřítkem správnosti. Svobodný je i od zákona, tedy fundamentalisticky chápaných přikázání a pravidel a zvyklostí, které si přirozeně každé společenství vytváří a které jsou pro nás jakýmsi srozumitelným, bezpečným prostorem. Ale ovšem zároveň prostorem, který nás svazuje a jiné pro jejich jinakost vylučuje. Svobodný od strachu o sebe sama. Svobodný...

Jsem svobodný ode všech a otrokem všech, říká apoštol, neboť mým zákonem je Kristus. Ten paradox koření v Ježíšově příběhu. Kristus je nový zákon - svými slovy, svým příběhem, svým odkazem ho ztělesňuje. Vlastně je nepřesné říkat „zákon“, Ježíš totiž nenahrazuje starý zákon novým, jde o cosi docela jiného, o životní příklad, nasměrování do otevřeného prostoru, odvahu žít v tvůrčí osobní odpovědnosti k živému Bohu. Evangelium je sledem příběhů bez morálních poučení, příběhů strhujících svou vnitřní silou. A ta síla je nejspíš v tom, jaká je v těch příbězích blízkost lidská i Boží. Svoboda, s níž se Ježíš pohybuje po světě, je úchvatná, nakažlivá – a ta jeho svoboda vychází z důvěry v Boha a vede k bližnímu, k druhému člověku. To je ta služba.

Posloužit druhému člověku je krásné poslání. Skoro bychom mohli předpokládat, že křesťané budou vyhledávat práci v pomáhajících profesích. Ale – ono je k tomu potřeba nějaké obdarování a rozhodně svoboda rozhodnutí. Takže, nedělejme si žádné násilí. Pokud jde o službu druhému člověku v Duchu Kristově, na profesi nezáleží.

Apoštol Pavel to taky nedělá jaké svou profesi – v první části této kapitoly zdůrazňuje, že se vždy živí prací vlastních rukou. Tu službu či dokonce otročení ve svém volném čase, dobrovolnický podniká proto, aby mnohé získal. To slovo (získat) se v tom krátkém odstavci opakuje vícekrát. Není úplně jasné, pro co chce druhé získat. Pro sebe, svou skupinu, své hnutí, pro svou myšlenku? Nejspíš si domýšlíme, že pro Krista. Pro evangelium. Ale nevím, jestli je nám to jasnější, pokud to tak řekneme.

Jde vlastně o to, čemu se říkává misie nebo evangelizace. Kázání, zvěstování, šíření evangelia s cílem získat pro ně další stoupence. Někdo by tomu mohl říci propaganda, nábor. Dělá to kdekdo, někteří otevřeně, jiní skrytě, někteří šikovně, jiní naivně. Zvláštní je, že spouště lidí (myslím tady v naší zemi) vadí, když se o to snaží církve. Proč tomu tak je?

Třeba taky proto, že strach z úbytku členů církve a ztráty jejího významu v nás převládá nad

tou úchvatnou krásou svobodné služby. To se pak z misie stává jakýsi upocený nábor.

Jak na to? Apoštol vysvětluje, že byl židům žid, tedy „těm, kdo jsou pod zákonem, byl pod zákonem, a těm, kdo jsou bez zákona, byl bez zákona“. Není tomu tak, že by se choval ve zbožné společnosti jako svatoušek a chvíli na to házel dlažebními kostkami s nějakými anarchisty. Zákonem se zde myslí zákon Mojžišův a především jeho rituální předpisy. Pavel zřejmě nemá problém s židy zachovávat šabat, modlit se a zpívat žalmy, a s pohany sednout k jídlu, které nesplňuje košer předpisy. Takhle by to ovšem mohlo vypadat jako poněkud laciná přizpůsobivost, skoro přetvářka, hadovitost – co jsi tedy vlastně zač? Pavel však nepřebíhá od jednoho k druhému, ale s různými lidmi žije jako jeden z nich, sdílí jejich obavy i naděje, jejich svět.

Tím se určitě inspirovala proslavená misie Moravských bratří. Misionář Samuel Kleinschmidt v druhé polovině 19. století žil mezi grónskými Eskymáky jako jeden z nich. Jiní pracovali na plantážích spolu s otroky. Svát' a Karásek žil evangelium v prostředí undergroundu. Evangelium se neváže na žádné jazykové, rasové, kulturní či subkulturní prostředí. Je schopné oslovit kohokoli a nabývat rozmanitých podob a vyjádření.

Co nám brání přiblížit se, sdílet, jít společnou cestou s dryhými? Myslím, že nejspíš strach a pohrdání. Eskymáci byli ještě 50 let po Kleinschmidtovi mnoha civilizovanými Evropany považováni za nezvladatelné divochy. Špinavé máničky a hospodští povaleči za odpad společnosti. O církvi a o křesťanech koluje v téhle společnosti spousta hloupostí a předsudků. Ale že jsme mnohými vnímáni jako namyšlení, nadutí, nad tím se zamyslet musíme.

Na synodu mladých loni v Římě řekl papež František, že církev pro třetí tisíciletí musí být církvi naslouchající. To nezni nijak objevně. Jenže František dodal něco v tom smyslu, že nemyslí naslouchání jako součást nějaké strategie, kdy naslouchám jen proto, abych poznal, jak tomu druhému vhodně sdělit, co chci říci, nýbrž musím umět naslouchat s tím, že se od druhého mohu dozvědět něco, co nevím. A mně se tu vybavil příběh, který jsme slyšeli jako čtení, kdy sám Ježíš v rozhovoru s pohanskou ženou (považte!) je překvapen tím, co ona říká. Ježíš ve slovech té ženy objevuje evangelium (či přesněji: jeho další rozměr, dosah – lze žít z drobtů!). Evangelium se děje v setkání, spolujití a spolužití. Zvěstování evangelia není poučování ani nějaká jednosměrná komunikace. Ve chvíli setkání ještě nevíme, co je evangelium, co to s námi (oběma) udělá. Otevřenost pro druhého otvírá vlastní oči.

Apoštol napíše: Všechno to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl. Podíl, dědictví, které dostává člen rodiny. Tak do téhle široké rodiny chci patřit, je to rodina svobody a služby, kde se jeden na druhého nevytahuje, nýbrž bere ohled, má zájem, naslouchá, důvěřuje a sdílí svou naději. Amen.

Píseň 171 *Bud' Pánu čest*

Křest Ester Kubšové

Píseň (Svítá) 359 *V království Božím místa dost*

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 375 *Volný jsem*

Přímlovná modlitba + Otče náš

Poslání: Vzkříšený Ježíš řekl Petrovi: „Následuj mne!“ J 21,19

Požehnání

Píseň 489 *Tvé požehnání*